

[Tholstrup.]

fabrikationen, ville de jyske landmænd forlængst have kunnet påbegynde opførelsen af en sukkerfabrik til udnyttelse af de særdeles gode konjunkturer på dette område.

Udviklingen i verden med den tiltagende mekanisering og den stigende levestandard for de farvede folkeslag og det stærkt øgede forbrug af sukker i det hele taget gør, at der ses med større optimisme på sukkerroedyrknings fremtid end for 20 år siden. Hertil kommer, at forædlingsarbejdet er resulteret i en betydelig forbedring af sukkerroerne, og at man i de senere år i langt højere grad har lært at udnytte roetoppen til ensilage. Man er snart nået så vidt, at man får lige så mange foderenheder til kreaturerne pr. ha i form af roeblade og affald, som man før fik af en almindelig roemark — hvortil kommer selve sukkeret som overskudsproduktion. En sådan forøgelse af næringsmiddelproduktionen er nødvendig i den kommende verden med flere og flere mennesker.

Men forudsætningen for, at jyske landmænd kan nyde samme fordele som de tusinder af roedyrkere på øerne, er, at der bliver bygget sukkerfabrikker i Jylland. At det er en god forretning at avle sukkerroer, dokumenteres af den kendsgerning, at sukkerroearbejderne overtegnes hvert år til trods for, at avlernes pris ikke er baseret på den høje eksportpris, men ligger på et betydeligt lavere niveau. Med de nuværende eksportpriser ville en nybygget fabrik i dag kunne fuldstændig afskrives over fortjenesten i løbet af 3—4 år.

Som sukkerkoncessionen er affattet, har sukkerfabrikkerne imidlertid ikke stor interesse i at udvide antallet af fabrikker, fordi ingen store fortjenester vinker forude, som det er normalt ved privat investering. Det er således rigsdagen, der ved sin stramme koncession hindrer samfundet i at opnå en højere levestandard igennem øgede indtægter til de jyske landmænd.

En forøgelse af sukkerproduktionen ville måske også lukke øjnene op hos vareforsyningsudvalget og få det til at ophæve sukkerrationeringen. For den omstændighed, at man har nedskåret bagernes sukkertildeling med en sjettedel, fordi man mener, den er for rigelig, skal vel ikke tages som

tegn på, at man ønsker at ophæve sukkerrationeringen nu, hvor den nye syltesæson stunder til? Dette lille spørgsmål vil jeg gerne, hvis det er muligt, have besvaret samtidig med hovedspørgsmålet.

De jyske landmænd har endnu ikke formået at få sukkerudvalget til at anbefale planen og beskylder sukkerudvalget for ensidighed ud fra den betragtning, at udvalget består af folk fra de sukkerroedyrkende kredse. Det er på øerne, vi har de 9 sukkerfabrikker, medens der ingen findes i Jylland, og selvom mange jyske landmænd har købt gårde på øerne for at kunne være med i denne produktion, synes jeg, at det er lovlig meget at forlange, at ejendoms-køb på øerne skal være en forudsætning for at kunne deltage i denne lønnende produktion. Mon ikke dette sukkerudvalg burde forny sig, så det også repræsenterede kredse og egne af landet, hvor der ikke dyrkes sukkerroer?

Det er nu 16 måneder siden, jeg rejste dette spørgsmål, nemlig under behandlingen af koncessionen. Jyske landmænd har arbejdet videre med sagen, men stadigvæk er de blevet holdt hen. Jeg ved ikke, om man på de 16 måneder, der er til kampagnen 1952, vil være i stand til at bygge den første sukkerfabrik i Jylland, men man kunne have nået det, hvis man havde taget fat på sagen, da spørgsmålet blev rejst. Yderligere forsinkelser kan betyde, at fabrikken måske heller ikke kan nå at komme i gang til 1953. Et par måneders forsinkelse nu kan måske betyde et helt års udsættelse af fabrikkens igangsætning. Derfor bør den højtærede handelsminister, inden sukkerudvalget rejser hjem, komme med en klar tilkendegivelse af, at der ikke på nogen måde vil blive lagt hindringer i vejen for, at jyderne for deres egne penge kan oprette en ny sukkerfabrik, eller at der ikke vil blive lagt hindringer i vejen for, at en sådan kan få tælelige afskrivningsvilkår.

Ministeren for handel, industri og søfart (Weikop): Jeg skal holde mig til en besvarelse af det spørgsmål, som det ærede medlem hr. Tholstrup har stillet mig, og som jo lyder: „Hvilke hindringer er der for oprettelse af sukkerfabrikker i Jylland?“ Jeg skal i så henseende oplyse, at der efter